

Felsőtanyai út-panaszok

(A Délmagyarország munkatársától) Felsőtanyai gazdák népes küldöttségét vezette szerdán délelőtt dr. Pálffy József polgármester elé Peták Nándor országgyűlési képviselő. Peták képviselő, mint a küldöttség szónoka, elsősorban a nemzetközi út kisteleki szakaszának ügyét tette szóvá. Előadta, hogy amint ismeretes, a nemzetközi út kisteleki szakaszát az államépítészeti hivatal átépíti s emiatt a régi burkolatot felszedték. A munkálatok meglehetősen lassan haladnak előre, a felszedett burkolat miatt a nemzetközi útnak ez a szakasza használaton kívüli állapotban van s a közlekedés teljesen megbénult. Azok a gazdák, akik ezen az útvonalon közlekednek, nagy kárt látják a már huzamosabb idő óta tartó közlekedési zavaroknak, mert Sándorfalva felé kell kerülniök, ha a városba akarnak jutni, vagy a városból igyekeznek kifelé tanyájukra. Különösen nagy baj ez most az őszi szezonban, amikor a gyümölcstermés és általában a termés betakarítása, behordása folyik. Jelenleg ugyanis az a helyzet, hogy ha pár kiló gyümölcsöt akar behozni a gazda a piacra, akkor is meg kell tennie a nagy kerülővel járó sándorfalvi utat. Peták képviselő a gazdák nevében arra kérte a polgármestert, lépjen érintkezésbe a szentesi államépítészeti hivattal, sürgesse meg az úti építés mielőbbi befejezését, addig pedig, amíg az út elkészül, kérje egy ideiglenes földút megnyitását az épülő új burkolat mellett.

A továbbiakban azt adta elő a küldöttség szónoka, hogy a megállapított búzaféjből kiörölt korpa nem elegendő a gazdák állatainak etetésére, ezért azt kéri, hasson oda a polgármester, hogy külön kompenzációt utaljon ki a gazdák számára.

Végül a felsőtanyai bekötőútak megjavítását kérték a küldöttség tagjai.

A polgármester kijelentette, hogy érintkezésbe lép az államépítészeti hivattal a nemzetközi út kisteleki szakaszának gyors kiépítése és kiegészítő út megnyitása érdekében. Igéretet tett, hogy eljár a korpaadagok felemelése érdekében is és megvizsgálja a bekötő utak ügyét.

Kivégeztek öt kommunistát Horvátországban

Berlin, szeptember 10. A Délkeleti Hírszolgálat jelenti Zágrábról: A tublai rögtönítelő bíróság halálraítélte hat kommunista terroristát, akik résztvettek a Doboji elleni bandatámadásban. Az egyik elítélt büntetését a Poglavnik vegyelemből 20 évi szabadságvesztés büntetésévé változtatta, a többiekben a halálos ítéletet végrehajtották. (MTI)

Olvasóink figyelmébe!

Egy tanyai leány, aki iskoláit kitűnő eredménnyel végezte, felvételt nyert a Zöldkeresztes Védőnőképző Intézetbe. Az előírt felszerelés megszerzésére 500 pengőre van szüksége. Az illetékes ténylegkijáratára 200 pengős ösztöndíjban fog részesülni. Így is hiányzik 300 pengője ahhoz, hogy egzisztenciáját jelentő tanulmányait megkezdhesse. Az ő nevében teljes bizalommal fordulunk olvasóinkhoz, tegyék lehetővé számára azt az életpályát, amellyel a legnagyobb szolgálatokat teheti a szebb magyar jövő érdekében. Az adományokat Szeged sz. kir. városi tisztviselői hivatalába fogjuk beszedni.

Eddigi adományok:

Szeged-alsóközponti egyházokozsag	30.— P
Dr. Balogh István plébános	10.— P
Összesen:	40. P

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

Szombaton 1941 szeptember 13-án kezd

HUNGÁRIA kávéházban

Károlyi Árpád
és szalon cigányzenekara

Novemberben megkezdik az akoltelepen hizlalt sertések vágását

Hárommillió pengős gabonavásárlási kölcsönt vesz fel a város

(A Délmagyarország munkatársától) Beszámolt a Délmagyarország arról az akcióról, amely Szeged lakosságának jövőévi kenyérrel és zsírral való ellátását célozza. Amint jelentettük, Szeged a többi vidéki nagyvároséhoz hasonlóan hitelművelet útján biztosított összegből akar gabonát vásárolni. Ezer vagon gabona felvásárlására lesz szükség, hogy a város minden lakosa el legyen látva kenyérrel. Hogy ezt a gabonamennyiséget felvásárolhassák, hárommillió pengős kölcsönt kell felvenni. Amint dr. Pálffy József polgármestertől értesülünk, a kölcsön biztosítására vonatkozó tárgyalások a legjobb úton haladnak és az egyik szegedi bank

már felajánlotta, hogy egymillió pengős kölcsönrel készséggel áll a város rendelkezésére.

Ha a kölcsön teljes összege biztosítva lesz, a kölcsön felvétele ügyében a közgyűlés határoz.

Itt említjük meg, hogy a húsipari szakosztály vezetőségétől nyert értesülés szerint november végén megkezdik azoknak az akoltelepen hizlalt sertéseknek a vágását amelyek a tavasszal azért fogtak be a város kezdeményezésére hizlaltásra, hogy ne állhasson elő Szegeden zsirhiány. Négyezer darab sertés hizik az akoltelepen, ez körülbelül a város egész évi zsirszükségletének felét fedezi.

Szeged válságos évei

Ismeretlen adatok Szeged ujkori történelméből

(A Délmagyarország munkatársától) Szokatlanul nagy formájú, bekötött könyv fekszik előtünk az asztalon. A kötet legnagyobb része írógépen van írva, de vannak benne kéziratos és nyomtatott oldalak, sőt néhány térkép is tarkítja a szöveget. Az írógépes oldalak betűi különbözők, szemmel láthatóan nem egy írógépen íródtak; vannak közöttük egészen elszárgult lapok, amelyekről nem szakértő is megállapíthatja, hogy már husz-huszonöt esztendő előtt készültek.

Dr. Tonelli Sándor kormányfőtanácsos, a szegedi kereskedelmi és iparkamara huszonnyolc évesét az általa rendezte össze és köttette egy kötetbe azokat a memorandum jellegű bírói hivatalos és félhivatalos természetű írásait, amelyek részben már felhasználta a kamara huszonöt éves történetének megírásánál, részben azonban még felhasználásra várnak, ha majd az utolsó Reizner-Kulinyi-féle történet folytatásában részánja magát Szeged legújabbkori történelmének megírására.

Memorandumok a francia megszállás idejéből

Annak illusztrálására, hogy miféle irások vannak összegyűjtve ebben a kötetben, Tonelli Sándor fellapozza annak a bizalmas jelentésnek másolatát példányát, amelyet 1919 április 28-án intézett a belgrádi tárgyalásokról dr. Somogyi Szilveszter polgármesterhez.

Ennek a jelentésnek megértéséhez tudni kell, hogy 1919 tavaszán közéleti szemponjtól Szeged a legválságosabb helyzetbe került. Északra a várostól a vörösök tanyáztak, délre a vörösről a szerbek és románok, maga a város francia megszállás alatt állt, de az aszfalton nem termelt gabona és zsir, mellyel a város lakosságát élelmezni lehetett volna. Ebben a helyzetben a polgármester felkérésére Betrix ezredes városkormányzó Dardel René kapitány kíséretében Belgrádba küldte ki a kamara főtitkárát és Gál Miksa bankigazgatót, hogy a Belgrádban székelő francia főparancsnoksággal és az újonnan szervezett jugoszláv pénzügyi és közellátási minisztériumokkal Szeged élelmezésének ügyét, a fizetés módzatait megtárgyalják. Azokon a területeken ugyanis, amelyek jugoszláv impérium alá jutottak, mintegy nyolcmillióárd koronára becsülték az osztrák-magyar bankjegyek mennyiségét, és ennek a mennyiségnek a szaporítását a jugoszláv hatóságok nem voltak hajlandók megengedni. Nagy nehezen sikerült korosze közellátási miniszterrel és Sztojadinovic akkori pénzügyminiszterrel egyetemesen olyan értelemben megállapodást létrehozni, hogy a francia katonai hatóságok igazolása mellett meghatározott szá-

mu szegedi kereskedő mehet át a jugoszlávok által megszállt területekre és ottani üzletfeleiktől vásárolhatnak árut, ahogy tudnak. A fizetés módzataira vonatkozóan majd később történik intézkedés. Hogy a jugoszláv kormányengedéllyel és francia katonai igazolvánnyal ellátott kereskedők egy részét Horgoson nyomban letartóztatták, az más lapra tartozik. A fontos az volt, hogy mégis sikerült Szeged számára negyven vagon kikindai lisztet behozni.

Szerepel az iratok között egy nagyon érdekes francia nyelvű jelentés, amelyet a 76. francia divízió parancsnoka, Charpy tábornok intézett Franchet d'Espèray marsallhoz Magyarországon közgazdasági viszonyairól. Ez a jelentés, mint a Lers Vilmos kereskedelemügyi államtitkárhoz intézett és az iratokhoz csatolt levél mutatja, a szegedi kereskedelmi és iparkamarában készült. A különös esetnek a magyarázata az, hogy a marsall az Újszegeden székelő divízió parancsnokságát felhívta egy ilyen jelentés összeállítására. A divízió továbbadta a parancsot a Szegeden működő Commission interalliée de ravitaillement-nek, ez pedig egyszerűsége miatt a kamarat szólította fel a jelentés elkészítésére. A jelentésben így természetesen a magyar szempontok vannak kidomborítva. Hogy a jelentés, amelyet Paupert Józsefné fordított franciára, végeredményben milyen fórumok elé került, már természetesen nem lehet kinyomozni. Sajnos, a mi sorsunk ekkor már el volt döntve és a jelentésnek magyar szempontból nem lett meg a kívánt eredménye.

Harc a határok kiigazításáért

Köztudomásilag mikor a trianoni békefeltételeket a magyar bizottságnak kikézhesítették, az ugynevezett Millerand-féle kísérőlevél kiállításba helyezte a határmegállapításnál elkövetett kirívó igazságtalanságok kiigazítását. Magyarországon nagy reményeket fűztek ehhez a levélhez és mikor 1920 őszén az ugynevezett határkiigazító bizottságok megjelentek, sokan voltak, akik hittek az adott szó szentségében és felkészültek, hogy megfelelő informálás révén valamit visszaszeressenek abból, amit a párisi zöld asztalnál történt határmegvonás elrabolt.

Annak a határkiigazító bizottságnak, amely Szeged székhellyel működött, egy angol ezredes volt a parancsnoka, melléje egy francia, olasz és japán törzstiszt volt becsúszva. Volt még a bizottságnak egy szerb és román tagja is, azokról pedig tagja volt a bizottságnak magyar részről Vassal ezredes is. A bizottság szerb, román és magyar tagjai, mint érdekeltek a határozatok hozatalánál nem vettek részt. Formailag onnan